

Revisionsprotokollat
til
Socialudvalget
vedrørende
Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen

**Revisionen af Københavns Kommunes regnskab for
2005 på området for børnetilskud, børnebidrag og
særlig hjælp til børn**

1. juni 2006

Indholdsfortegnelse

	Side
I. Indledning.....	3
II. Konklusion og anbefalinger.....	3
III. Den udførte revision	4
A. Revision af forretningsgange mv. – test af kontroller.....	4
Den Interne Kontrolenhed	4
Forvaltningens generelle kontroller	5
Førkontrol... ..	6
Kontrol af ledelsestilsyn.....	7
Revision af IT-anvendelsen	8
Interne kontroller i personsager	9
B. Revision af personsager.....	10
Børnetilskud.....	10
Forskudsvis udbetaling af børnebidrag	10
Særlig hjælp vedrørende børn.....	11
Redegørelse for antallet af stikprøver og fejlrubricering	12

I. Indledning

1. Revisionsdirektoratet har i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 119 af 24. februar 2005 om statsrefusion og tilskud, samt regnskabsaflæggelse og revision på Socialministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations og Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes ressortområder (regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen) foretaget en gennemgang af Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningens forretningsgange og personsager inden for følgende områder:

- Børnetilskud.
- Forskudsvis udlagt børnebidrag.
- Særlig hjælp til børn, jf. lov om aktiv socialpolitik §§ 83 og 84.

Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningens nettoudgifter har ifølge "Foreløbig restafregning af sociale udgifter i 2005" udgjort følgende:

	- Mio. kr. -
Børnetilskud	217,0
Særlig hjælp til børn	<u>3,4</u>
I alt	220,4
Forskudsvis udlagt børnebidrag ¹⁾	12,9

1) Forskudsvis udlagt børnebidrag opføres i den foreløbige restafregning som en indtægt på ISM-funktion 8.52

I det følgende redegøres der i afsnit II for konklusion og anbefalinger til revisionen af 2005. I afsnit III redegøres der for revisionen af forretningsgange og revisionen af personsager samt for antallet af stikprøver og fejlrubricering.

II. Konklusion og anbefalinger

2. Revisionsdirektoratet finder det utilfredsstillende, at lokalcenter Indre Nørrebro ikke har udført førkontrollen som foreskrevet.

Direktoratet skal understrege betydningen af et godt internt kontrolmiljø for at undgå fejl.

Revisionen af personsager har givet anledning til bemærkninger i 12 ud af 15 sager med ydelser af særlig hjælp til børn, heraf har 5 sager eventuel refusionsmæssig betydning. Direktoratet finder, at fejlandelen i de gennemgåede sager, som alene vedrører lokalcenter Indre Nørrebro, er utilfredsstillende.

Revisionsdirektoratet skal anbefale, at såvel det pågældende lokalcenter som den centrale forvaltning vurderer, om de under revisionen konstaterede fejl giver anledning til generelle ændringer i forretningsgange eller målrettede initiativer til kvalitetssikring på centret.

III. Den udførte revision

3. Revisionen er udført i henhold til kommunens revisionsvedtægt og førnævnte bekendtgørelse. Revisionen er således udført i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik.

A. Revision af forretningsgange mv. – test af kontroller

Revisionsdirektoratet har gennemgået de forretningsgange og de interne kontroller, som Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen har foreskrevet. Vurderingen af forretningsgange og det interne kontrolmiljø i forvaltningen danner grundlaget for den efterfølgende revision af personsager.

Den Interne Kontrolenhed

4. Den Interne Kontrolenhed – fra 2006 Regnskabskontoret – har ikke for 2005 gennemført undersøgelser af procedurer og sagsbehandling for de udgiftsområder, som er omfattet af Familie- og Forbrugerministeriets ressortområde. Der er dog iværksat en række generelle tiltag, som har betydning for administrationen af området, disse er herunder kort omtalt:

- Anvendelse af grafisk journal i Sags- og Advissystemet. I foråret 2005 tog alle centre den elektroniske S&A-journal i anvendelse. For at sikre en hurtig opfølgning af anvendelsen af den elektroniske journal foranstaltede forvaltningen, Arbejds-markedskontoret, en undersøgelse af, om sagsbehandlere anvendte journalen, og om reglerne for sagers førelse blev overholdt. Undersøgelsen omfattede 567 sager fordelt på 29 sagstyper. For hovedparten af sagstyperne (pensionslov, børnetilskudslov mv., boligstøttelov, aktivlov og servicelov) var der foretaget registrering i den elektroniske journal i ca. 95 % af sagerne. I en tredjedel af disse sager var der dog én eller flere formelle mangler.
- Indførelse af nyt lovinformationssystem NIS og forbedring af FAKIR. I 2005 erstattedes lovinformationssystemet fra Schultz med Kommuneinformations lovinformationssystem NIS. Den Interne Kontrolenhed har gennemført undervisning, etableret autorisationer og koordineret henvendelser om fejl i systemets funktioner samt varetaget en superbrugerfunktion.
- Der er gennemført introduktionskurser om sagsførelse og brug af lovinformationssystemet for nyansatte sagsbehandlere i de lokale centre i første halvår af 2005. Denne undervisning indgår nu i et større introduktionsforløb på 21 dage, som nyansatte i de lokale centre skal gennemføre.

Revisionsdirektoratet finder, at Den Interne Kontrolenhed fortsat bidrager væsentligt til forbedring af det interne kontrolmiljø i forvaltningen.

Revisionsdirektoratet anbefaler fortsat, at fokus for forvaltningens undersøgelser rettes mod områder, hvor forvaltningen vurderer, at risikoen for fejl er størst, så kontrolhandlinger og initiativer som følge af undersøgelserne eliminerer risikoen for fejl mest muligt.

Forvaltningens generelle kontroller

5. Formålet med de af forvaltningen valgte kontrolhandlinger er bl.a. at sikre, at:

- Der findes en sag eller anden relevant dokumentation, når der oprettes et udbetalingsforløb i et af de sociale systemer.

- Det er den rigtige modtager, der får ydelsen indsat på den rigtige konto i pengeinstituttet.
- Sagsførelsen er i overensstemmelse med regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen.

Kontrollen er baseret på en førkontrol, der skal ske før udbetaling finder sted.

Førkontrol

6. Førkontrollen, der foretages ud fra "Revisions- og kontrolliste SM 180" for så vidt angår børnetilskud, omfatter udbetalinger til standsede sager. Kontrollen af forskudsvis udbetalinger af børnebidrag foretages ud fra "Revisions- og kontrolliste UU16" fra Underholdssystemet. Listerne påtegnes med dato og initialer som dokumentation af, at kontrollen er udført.

Revisionsdirektoratet har gennemgået den udførte førkontrol på tre lokalcentre.

Resultatet af gennemgangen viste følgende:

- På lokalcenter Vesterbro var der ingen bemærkninger til gennemgangen.
- På lokalcenter Sundby Nord havde en sagsbehandler i ét enkelt tilfælde oprettet én sag og derefter foretaget førkontrollen af samme sag. Forretningsgangens krav om personadskillelse var således ikke opfyldt. Lokalcentret oplyste, at der var tale om en enkeltstående fejl, og at retningslinierne i FAKIR i øvrigt følges.
- På lokalcenter Indre Nørrebro var der flere tilfælde, hvor førkontrollen var udført efter udbetalingsdatoen. Revisionsdirektoratet har henstillet, at kontrollen skal udføres inden udbetalingstidspunktet. Lokalcentret har efterfølgende tilkendegivet, at kontrollen fremover vil blive udført som foreskrevet i FAKIR.

Revisionsdirektoratet har stikprøvevis gennemgået førkontrollens udførelse på Lokalcenter Indre Nørrebro ultimo 2005, efter lokalcentrets indførelse af stikprøvevis førkontrol. Denne gennemgang gav ikke anledning til bemærkninger.

Kontrol af ledelsestilsyn

7. Regnskabskontoret har i januar 2006 foretaget kontrol af ledelsestilsynet for 2005 på i alt 24 centre. Kontrollen blev udført i henhold til arbejdsreglerne i FAKIR "Ledelsestilsyn med overholdelse af gældende forretningsgange".

Ifølge rammebilaget "Intern kontrol generelt" til Københavns Kommunes Kasse- og regnskabsregulativ og arbejdsreglerne i FAKIR er ledelsen ansvarlig for at tilrettelægge et lokalt ledelsestilsyn for at sikre, at de gældende forretningsgange på områderne regnskab, løn og dokumentations- og registreringsområdet overholdes.

De lokale centre indsender hvert år en regnskabserklæring til centralforvaltningen om en række forhold, herunder overholdelsen af ledelsestilsynet.

Gennemgangen omfattede en kontrol af følgende punkter:

- Har centret udarbejdet en forretningsgang for ledelsestilsynet.
- Er der foretaget tilsyn i henhold til forretningsgangen, og har tilsynet omfattet kontrol af områderne: Regnskabsområdet, Lønområdet og Dokumentations- og registreringsområdet.
- Er der udarbejdet et notat om ledelsestilsynet.

Efterfølgende har Regnskabskontoret sammenholdt gennemgangens resultater med de indsendte regnskabserklæringer.

Gennemgangen viste at:

- Alle 24 centre havde udarbejdet en forretningsgang for ledelsestilsynet.
- 22 centre havde udført ledelsestilsyn på regnskabsområdet.
- 21 centre havde udført ledelsestilsyn på dokumentations- og registreringsområdet.

Regnskabskontoret konkluderede på baggrund af undersøgelsen, at 18 ud af 24 centre havde udført ledelsestilsynet i henhold til deres forretningsgang på regnskabs- og lønområdet samt dokumentations- og registreringsområdet. Af disse havde 12 centre udarbejdet et samlet notat indeholdende de kontrollerede punkter samt resultatet heraf.

Samlet konstaterede regnskabskontoret, at der havde været en positiv udvikling i antallet af udførte ledelsestilsyn i 2005 sammenholdt med 2004.

Resultaterne af kontrollen med de udførte ledelsestilsyn blev sammenholdt med centrenes indsendte regnskaberklæringer. I 2 tilfælde var der ikke overensstemmelse mellem resultaterne og erklæringerne. Centrene afgav efterfølgende deres bemærkninger hertil, og disse blev taget til efterretning af Regnskabskontoret.

Sammenfattende konkluderede Regnskabskontoret, at centerledelserne i 2005 havde prioriteret opgaven vedrørende ledelsestilsynet højere end tidligere. Ledelsestilsynet var blevet en integreret del af centerledelsernes opgavesæt.

Regnskabskontoret havde i 2005 fokus rettet mod, at der skulle udføres ledelsestilsyn på samtlige centre. For 2006 vil der dels blive fulgt op på, at ledelsestilsynet gennemføres på alle centre, og dels på at ledelsestilsynet indholdsmæssigt har en tilstrækkelig høj kvalitet. For 2006 skal det således afdækkes, om ledelsestilsynet svarer til den valgte forretningsgang, og om forretningsgangen lever op til kravene i rammebilaget og FAKIR.

Revisionsdirektoratet finder det tilfredsstillende, at ledelsestilsynet er forbedret på centrene og påskønner, at forvaltningen igen i 2006 har valgt at sætte fokus på ledelsestilsynet, som udgør et væsentligt element i forvaltningens samlede interne kontrolmiljø.

Revision af IT-anvendelsen

8. I henhold til regnskabs- og revisionsbekendtgørelsen skal revisionen ved revisionsbesøg i løbet af året bl.a. efterprøve kommunens anvendelse af edb-systemer i tilknytning til sagsbehandling mv.

Revisionsdirektoratet har efterprøvet bl.a. gennem en test af kontroller samt ved revision af personsager, at der for anvendelsen af edb-systemer er etableret betryggende og

dokumenterede interne kontroller. I relation til udgiftsområderne i dette protokollat anvendes flere forskellige systemer;

- Børneydelsessystemet (BYS).
- Underholdsbidragssystemet (UHB-kreditor).
- Bistandssystemet (BIS). I efteråret 2005 blev BIS erstattet med KMD Aktiv.

Systemerne er alle KMD-standardsystemer, som driftsafvikles af KMD, som over for forvaltningen har afgivet revisorerklæring for systemerne.

Revisionsdirektoratet har ikke konstateret tilfælde, hvor anvendelse af IT-systemer ikke er sket i overensstemmelse med revisions- og regnskabsbekendtgørelsen samt kommunens interne retningslinier for IT-anvendelsen.

Interne kontroller i personsager

9. Revisionsdirektoratets gennemgang har været baseret på 74 personsager med henblik på at konstatere, at forretningsgangene er hensigtsmæssige og betryggende og for at få en sikkerhed for, at de interne kontroller i forretningsgangene er blevet overholdt. Sagerne er bl.a. gennemgået for følgende nøglekontroller:

- At der er ajourførte kompetenceskemaer for den enkelte medarbejder.
- At der er noteret dato og initialer på seneste stamblad, som udtryk for at nye oplysninger er vurderet, og at eventuelle afledte ekspeditioner er foretaget.

Revisionsdirektoratet finder det tilfredsstillende, at der på Vesterbro og Sundby Nord var udarbejdet kompetenceskemaer for medarbejderne, og at disse var ajourført. På lokalcentre Indre Nørrebro var der alene for en enkelt medarbejder ikke udarbejdet kompetenceskema. Lokalcentret vil rette op herpå.

Revisionsdirektoratets gennemgang viste, at forretningsgangens krav om notering af dato og initialer på stambladet som dokumentation for den udførte kontrol ikke blev fulgt på nogle af de tre lokalcentre i undersøgelsen. Lokalcentrene har oplyst, at de på

revisionens foranledning vil indskærpe forretningsgangen over for sagsbehandlerne og fremover foretage den krævede notering på stambladet.

Revisionsdirektoratets gennemgang gav ikke anledning til yderligere bemærkninger.

B. Revision af personsager

10. Af de udvalgte 74 sager blev 31 sager nærmere gennemgået med henblik på at kontrollere, om betingelserne for udbetaling af ydelsen var til stede og dokumenteret, samt om retningslinier for sagsførelse, refusionshjemtagelse mv. var overholdt.

Børnetilskud

11. Gennemgangen omfattede 8 sager, fordelt på følgende ydelser, jf. lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag:

- Ordinært børnetilskud, jf. § 2.
- Ekstra børnetilskud, jf. § 3.
- Særligt børnetilskud jf. § 4.
- Særligt børnetilskud til forældre under uddannelse jf. § 10 c.

Det skal oplyses, at ydelsestypen flerbørnstilskud ikke er udvalgt til nærmere gennemgang. To sager var udvalgt i forbindelse med gennemgangen af interne kontroller i personsager, og her blev det elektronisk kontrolleret, at betingelsen for tilskuddet var opfyldt.

Revisionsdirektoratets gennemgang gav for ingen af ydelsestyperne anledning til væsentlige bemærkninger.

Forskudsvis udbetaling af børnebidrag

12. Gennemgangen omfattede 8 sager og gav ikke anledning til væsentlige bemærkninger.

Særlig hjælp vedrørende børn

13. Gennemgangen omfattede 15 sager og gav i 12 sager anledning til bemærkninger om mangelfuld opfølgning, manglende vurderinger eller dokumentation samt fejlkontering uden refusionsmæssig betydning. I enkelte af sagerne var der tale om flere fejltyper. Sagerne er rubriceret efter den væsentligste fejltype.

Mangelfuld opfølgning

I 5 sager (sag nr. 4, 7, 8, 17, 24) om hjælp til samværsudgifter efter aktivlovens § 83 manglede sagsnoteringer om opfølgning i sagerne. I flere af sagerne var der ikke fulgt op i lang tid, og i flere tilfælde blev det konstateret, at der var sket ændring af forholdene, fx at barnet muligvis var flyttet sammen med ydelsesmodtageren, uden dette havde givet anledning til at standse ydelsen eller til at undersøge sagen nærmere. Lokalcentret undersøger sagerne med henblik på nye beregninger samt opfølgning.

4 af sagerne er – indtil resultatet af nærmere undersøgelser foreligger – rubriceret som fejl med eventuel refusionsmæssig betydning. En sag (sag nr. 17) er blevet gennemgået af lokalcentret, og den manglende opfølgning gav ikke anledning til at ændre ydelsen, hvorfor sagen alene rubriceres som en formel fejl.

Manglende dokumentation mv.

I 10 sager (sag nr. 2, 4, 7, 9, 12, 15, 17, 19, 22, 24) manglede dokumentation i sagerne enten i form af manglende ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 83, manglende dokumentation for beregning af ydelse, manglende dokumentation af samværsret mv.

En af sagerne (sag nr. 9) er rubriceret som fejl med eventuel refusionsmæssig betydning indtil dokumentationen for beregning af ydelsen er fremskaffet.

De øvrige sager er rubriceret som fejl af formel karakter.

Revisionsdirektoratet finder, at grundlaget for ydelserne i de fleste tilfælde i meget ringe grad var dokumenteret. Flere tilfælde havde sagsbehandler skønnet, at der skulle gives et bestemt beløb, uden der forelå en udførlig begrundelse for de fastsatte ydelser.

Direktoratet skal bemærke, at der i FAKIR er angivet en række vejledende retningslinier omkring vurdering af rådighedsbeløb efter aktivlovens § 81 om enkeltydelser, herunder er det angivet, at disse vejledende retningslinier også gælder for vurderinger efter aktivlovens §§ 83 og 84. Det anføres bl.a., at den konkrete vurdering altid skal fremgå af sagen, samt at selve beregningen skal vedlægges sagen. Endeligt anføres det, at de økonomiske oplysninger skal dokumenteres i sagen. Revisionsdirektoratet henstiller, at lokalcentret følger retningslinierne.

Fejlkontering uden refusionsmæssig betydning

I en sag (sag nr. 14) var der ydet hjælp efter aktivlovens § 83, stk. 2 om hjælp til rejseudgifter mv. med henblik på kontakt til børn, der var bragt til udlandet. I sagen var det hjembragte barn dog over 18 år, og lovens aldersbetingelse var således ikke opfyldt. Lokalcentret har efterfølgende omposteret ydelsen til konto under aktivlovens § 81, enkeltydelser.

Lokalcentret har efterfølgende oplyst, at det – som følge af revisionens mange bemærkninger – har indskærpet de gældende retningslinier over for sagsbehandlerne. Lokalcentret vil fremadrettet gennemføre en intern kontrol på området for at sikre, at retningslinierne bliver overholdt. Såfremt denne kontrol viser, at der stadig er problemer, vil der blive iværksat kompetenceudvikling for sagsbehandlerne.

Redegørelse for antallet af stikprøver og fejlrubricering

14. I henhold til revisionsbekendtgørelsens § 83, stk. 4, skal der redegøres for væsentlige fejl og mangler i de udtagne sager. Revisionsdirektoratet har udarbejdet følgende tabel over antal reviderede sager:

Kategorier	Sager udvalgt ved stikprøve	Sager uden fejl	Sager med fejl af formel karakter	Sager med fejl med eventuel udbetalings- og/eller refusionsmæssig betydning	
	Antal	Antal	Antal	Antal	Kr.
Børnetilskud	8	8	-	-	
Forskudsvis udlagt børnebidrag	8	8	-	-	
Særlig hjælp	15	3	7	5	
I alt	31	19	7	5	1)

1) Det økonomiske omfang af fejlene var ikke opgjort på tidspunktet for protokollatets afsendelse.

REVISIONSDIREKTORATET FOR KØBENHAVNS KOMMUNE

1. juni 2006

Tommy Jacobsen

/Pia Sønderlund Nielsen